

**Koncepcja funkcjonowania i rozwoju
Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego
dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej
w Dąbrowie Górniczej
na lata 2017 - 2022**

SPIS TREŚCI

1. Charakterystyka Ośrodka
2. Struktura organizacyjna
3. Misja Ośrodka
4. Wizja Ośrodka
 - I. Cele ogólne
 - II. Wizerunek absolwenta Ośrodka
 - III. Priorytety Ośrodka
 - IV. Główne zadania Ośrodka
 1. Zarządzanie i organizacja pracy
 2. Podnoszenie jakości kształcenia
 3. Działalność opiekuńczo – wychowawcza
 4. Działalność rewalidacyjna i rehabilitacja
 5. Pomocy psychologiczno – pedagogiczna
 6. Współpraca z rodzicami
 7. Funkcjonowanie w środowisku lokalnym i środowisku osób niepełnosprawnych, współpraca z organizacjami, instytucjami i promocja ośrodka
 8. Rozwijanie bazy lokalowej, wyposażenie w pomoce dydaktyczne i rehabilitacyjne

1. Charakterystyka Ośrodka

Dnia 1.09.2016 r. rozpoczął działalność Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w wyniku połączenia istniejących wcześniej na terenie Dąbrowy Górniczej trzech placówek dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej: ZSS nr 5, ZSS nr 6 oraz SOSW dla Dzieci Słabo Widzących i Niewidomych.

SOSW dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej jest placówką przeznaczoną dla dzieci i młodzieży niesłyszących, słabo słyszących, niewidomych, słabo widzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami intelektualnymi oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Ośrodek jest ważnym centrum edukacji i rewalidacji dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami w szerokim przedziale wiekowym – poczynając od bardzo małych dzieci (0 – 6 lat), które obejmuje wszechstronną opieką Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka, poprzez dzieci i młodzież na wszystkich etapach kształcenia, kończąc na uczniach szkół ponadgimnazjalnych.

Bazę lokalową stanowi nowoczesny kompleks 10 pawilonów wraz z infrastrukturą zewnętrzną – boiska, place zabaw. Realizację podstawy programowej zapewniają dobrze wyposażone w pomoce dydaktyczne i tablice multimedialne pracownie oraz klasopracownie. Kompleks sportowy to: sale rehabilitacyjne, gimnastyczne, siłownie oraz basen dostosowany do zajęć koloroterapii.

Do dyspozycji uczniów są nowoczesne pracownie i gabinety terapii indywidualnej: pracownia tyfloakustyczna, nauki pisma Braille'a, usprawniania widzenia, orientacji przestrzennej, logopedii, terapii metodą Tomatisa, Warnkego, Biofeedback EEG, integracji sensorycznej, rehabilitacji ruchowej oraz fizykoterapii.

W ośrodku funkcjonują 3 gabinety pielęgniarek szkolnych. Dzieci i uczniowie mogą korzystać z pomocy lekarzy: okulisty, neurologa i psychiatry.

Uwzględniając tradycje poszczególnych placówek oświatowych, tworzących nową jednostkę w najbliższym roku zostanie uruchomiona procedura nadania imion poszczególnym jednostkom.

Nadrzędnym celem placówki jest stworzenie wychowankom warunków do harmonijnego rozwoju intelektualnego, psychicznego i fizycznego oraz wszechstronne przygotowanie ich do życia i pracy w społeczeństwie.

2. Struktura organizacyjna

W skład ośrodka wchodzi następujące jednostki organizacyjne:

- **Wczesne wspomaganie rozwoju oraz rehabilitacja ruchu.**
- **Przedszkole Specjalne nr 2** dla dzieci niesłyszących, słabo słyszących, niewidomych, słabo widzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami intelektualnymi oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.
- **Szkoła Podstawowa Specjalna nr 1** dla uczniów niesłyszących, słabo słyszących, niewidomych, słabo widzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami intelektualnymi oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.
- **Gimnazjum Specjalne nr 2** dla uczniów niesłyszących, słabo słyszących, niewidomych, słabo widzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,

z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami intelektualnymi oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

- **IV Liceum Ogólnokształcące Specjalne** dla uczniów niesłyszących, słabo słyszących, niewidomych, słabo widzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.
- **Branżowa Szkoła I Stopnia Specjalna nr 1** dla uczniów niesłyszących, słabo słyszących, niewidomych, słabo widzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami intelektualnymi – niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi o kierunkach:
 - Ogrodnik,
 - Cukiernik,
 - Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie,
 - Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej.
- **Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy** dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi.
- **Grupy Rewalidacyjno - Wychowawcze** przeznaczone dla wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi.
- **Internat**
- **Specjalistyczne punkty konsultacyjne** dla dzieci, rodzin i pedagogów z całego województwa.

Wczesne wspomaganie rozwoju oraz rehabilitacja ruchu

Wczesna interwencja, to zespół wielostronnych działań na rzecz dziecka od momentu stwierdzenia niepełnosprawności do rozpoczęcia nauki w szkole. Tutaj rodzina małego, niepełnosprawnego dziecka otrzymuje pierwsze wskazówki i wsparcie psychiczne oraz wielospecjalistyczną diagnozę możliwości i ograniczeń dziecka. Zespół specjalistów ocenia sytuację rodziny, ustala program oddziaływań rehabilitacyjno-terapeutycznych oraz planuje harmonogram spotkań pomagających rodzicom w pracy nad usprawnianiem dziecka.

Przedszkole Specjalne nr 2

Głównym celem pracy w przedszkolu jest pobudzenie i rozwój aktywności dzieci. Dzieci korzystają z nowoczesnych pomocy dydaktycznych, rozwijają swoje zainteresowania i zdolności. Prowadzone zajęcia rehabilitacji ruchowej, wzrokowej oraz usprawnianie dotyku rekompensują skutki braku wzroku, słuchu czy innych niepełnosprawności. Przedszkole jest otwarte i przyjazne dla dzieci oraz rodziców.

Szkoła Podstawowa Specjalna nr 1

Dwu etapowy cykl kształcenia trwa 8 lat. W szkole podstawowej realizowana jest podstawa programowa obowiązująca w szkole ogólnodostępnej, dzięki czemu uczniowie mogą w każdym momencie swojej edukacji przejść do wybranej innej placówki. Najważniejszym zadaniem nauczycieli jest przygotowanie uczniów niepełnosprawnych do życia we współczesnym świecie, dlatego procesowi dydaktycznemu towarzyszy wszechstronna rewalidacja.

Gimnazjum Specjalne nr 2

Cykl kształcenia trwa 3 lata i kończy się egzaminem zewnętrznym. Zdobywają tutaj wiedzę uczniowie z normą intelektualną, niepełnosprawni intelektualnie w stopniu lekkim lub umiarkowanym. W zależności od niepełnosprawności - realizowany jest odpowiedni program gimnazjum z dostosowaniem metod pracy do potrzeb i możliwości ucznia. W gimnazjum nauczyciele wprowadzają uczniów w świat wiedzy naukowej, wdrażają do samodzielności, pomagają w podejmowaniu decyzji dotyczącej kierunku dalszej edukacji i przygotowują do aktywnego udziału w życiu społecznym.

Branżowa Szkoła I Stopnia Specjalna nr 1

Cykl kształcenia w zawodach trwa 3 lata i jest zakończony egzaminem potwierdzającym kwalifikacje zawodowe.

- Kierunek ogrodnik – kształci uczniów w normie intelektualnej i niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim. Uczniowie poznają prawa rządzące środowiskiem naturalnym, gatunki i odmiany roślin ogrodniczych, nowe technologie oraz nowe metody ochrony roślin, zasady nawożenia, planowanie i organizację produkcji. Program szkoły zawodowej uwzględnia pomoc absolwentom w znalezieniu pracy oraz pomyślnej adaptacji w środowisku zawodowym. Zajęcia praktyczne odbywają się na terenie ogrodu szkolnego oraz u przyszłych potencjalnych pracodawców.
- Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej - dla uczniów z dysfunkcjami wzroku, słuchu oraz niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim. Zdobywają oni wiedzę w zakresie przygotowania wnętrza sal hotelowych i restauracyjnych, wykonywania prac porządkowych, drobnych napraw bielizny i sprzętu rekreacyjnego, posługiwania się podstawowym sprzętem gastronomicznym. Zajęcia praktyczne odbywają się w internacie Ośrodka i obiektach hotelarskich.
- Cukiernik – dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i spełniających warunki zdrowotne określone w kodeksie pracy i rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej. Uczeń w trakcie nauki zdobywa umiejętności potrzebne do wykonywania następujących zadań zawodowych: wytwarzanie produktów i półproduktów cukierniczych oraz ciastkarskich, wytwarzanie elementów dekoracyjnych wyrobów ciastkarskich, obsługa maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych i ciastkarskich, prowadzenie dokumentacji produkcyjnej oraz rozliczeń technologicznych zużycia surowców i półfabrykatów do produkcji, organizowanie własnego stanowiska pracy cukiernika i stanowisk pracy podległych pracowników zgodnie z zasadami bhp i ppoż.
- Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie - dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i spełniających warunki zdrowotne określone w kodeksie pracy i rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej. Uczeń w trakcie nauki zdobywa umiejętności potrzebne do wykonywania następujących zadań zawodowych: wykonywanie powłok malarskich i tapeciarskich i robót wykończeniowych w budownictwie.

IV Liceum Ogólnokształcące Specjalne

Cykl kształcenia trwa 4 lata i kończy się egzaminem maturalnym. Dzięki możliwości kontynuowania po gimnazjum nauki w IV LO uczniowie pokonują swe bariery i są aktywni na polu nauki, kultury, sportu. W liceum kształci się młodzież posiadająca orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Realizowany jest program z rozszerzonym j. polskim i historią, a nauczane języki obce to j. angielski i j. niemiecki. Nauka w liceum zapewnia

dobrze przygotowanie ogólnokształcące i pomaga w świadomym wyborze kierunku dalszego kształcenia, a także w kreowaniu własnej kariery zawodowej.

Zgodnie z założeniami reformy oświaty wydłużającej cykl kształcenia i po analizie zapotrzebowania wynikającego z ewaluacji przeprowadzonej wśród przyszłych klientów liceum ogólnokształcącego planowane jest utworzenie policealnego studium o kierunku technik prac biurowych.

Szkoła Specjalna Przynosząca do Pracy

Do trzyletniej szkoły przynoszącej do pracy uczęszczać mogą uczniowie niepełnosprawni intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz ze sprzężonymi niepełnosprawnościami do 24 roku życia. Szkoła Przynosząca do Pracy jest kolejnym etapem nauczania po szkole podstawowej i gimnazjum. Uczniowie zdobywają tutaj wiedzę i umiejętności przynoszące do pracy na zajęciach: funkcjonowania osobistego i społecznego, przynoszenia do pracy, w ramach którego odbywają się zajęcia z zakresu tkactwa, gospodarstwa domowego, papieroplastyki, sztuki użytkowej (decoupage, papierowa wiklina i inne), zajęciach kształtujących kreatywność, wychowaniu fizycznym oraz religii. Głównym celem nauczania i wychowania jest wspomaganie ucznia w jego dążeniu do kierowania własnym życiem, uzyskania niezależności w zakresie zaspokajania własnych potrzeb i zaradności w życiu. Wzbogacając ofertę edukacyjną zakłada się wprowadzenie nowych zajęć dydaktycznych i terapeutycznych z zakresu ogrodnictwa i krawiectwa.

Grupy Rewalidacyjno - Wychowawcze

Grupy Rewalidacyjno – Wychowawcze dla dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim jako forma spełniania obowiązku szkolnego ćwiczą usprawnianie ruchowe i psychoruchowe w zakresie dużej i małej motoryki, wyrabianie małej motoryki, wyrabianie orientacji w schemacie własnego ciała i orientacji przestrzennej.

Internat

Wychowankowie przebywający w internacie są objęci całodobową opieką sprawowaną przez wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną. Głównym zadaniem internatu jest praca rewalidacyjno-wychowawcza, której celem jest możliwe najpełniejsze przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia. Różnorodne formy zajęć podnoszą sprawność ruchową i manualną dzieci, doskonałą ich orientację w przestrzeni oraz rozwijają zainteresowania i przygotowują do życia w rodzinie, miejscu pracy i środowisku. Wychowankowie uzyskują również wszechstronną pomoc w nauce.

3. Misja Ośrodka

*„W życiu każdy czyn powstaje z wielkiego marzenia”
Zofia Książek Bregułowa*

Naszym nadrzędnym celem jest szkoła bez barier: placówka nowoczesna, bezpieczna, stwarzająca optymalne warunki do edukacji, wypoczynku, rehabilitacji oraz wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży. Priorytetem jest łączenie nauczania z rewalidacją oraz podmiotowe i indywidualne podejście do każdego ucznia.

Zapewniamy specjalistyczną pomoc wychowankom poprzez przygotowanie ich do samodzielnego i efektywnego życia i funkcjonowania w społeczeństwie.

Wspomagamy rodzinę w procesie wychowania i kształtowania właściwych postaw patriotycznych i prospołecznych.

4. Wizja Ośrodka

DOROBEK - KREATYWNOŚĆ – POSTĘP

*„Istnieją tylko dwie trwałe rzeczy,
które mamy nadzieję dać naszym dzieciom.
Jedna to korzenie, druga- skrzydła”*

H. Carter

I. Cele ogólne

1. Szanowane są prawa dziecka do wszechstronnego rozwoju poprzez zdobywanie wiedzy i umiejętności świadomego wyrażania samego siebie.
2. Uczniowie przygotowani są do aktywnego życia w społeczeństwie zgodnie z przyjętymi powszechnie zasadami tolerancji i respektowania potrzeb innych ludzi.
3. Placówka zapewnia opiekę kadry ze specjalistycznym przygotowaniem do nauczania, prawidłowej rehabilitacji i rewalidacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Pedagodzy stosują autorskie projekty, nowatorskie metody i formy pracy.
4. Nowoczesne wyposażenie Ośrodka motywuje uczniów do zdobywania, pogłębiania wiedzy i umiejętności, np. w dziedzinie najnowszych technologii informacyjnych oraz zapewnia warunki do prawidłowego rozwoju psychofizycznego dziecka.
5. Rodzice są partnerami w podejmowaniu działań na rzecz rozwoju placówki. Współtworzą prawo szkolne oraz wspomagają realizację zadań opiekuńczo – dydaktycznych i rewalidacyjnych

II. Wizerunek absolwenta Ośrodka

Jesteśmy ośrodkiem stwarzającym uczniom warunki do harmonijnego kształcenia i wychowania zapewniającego rozwój kompetencji niezbędnych do radzenia sobie w życiu. Absolwent naszej szkoły powinien być człowiekiem świadomym, kreatywnym, szanującym siebie i innych. Szkoła pomaga uczniom rozwijać te cechy w różnych obszarach życia, z których najważniejsze to wykształcenie, rozwijanie osobowości oraz otwarcie na świat.

Celem, do którego zmierza każdy członek naszej społeczności - w zakresie stosownym do swego miejsca i funkcji - jest to, aby absolwent szkoły był człowiekiem prawym, posiadającym rzetelną wiedzę, przygotowanym do godnego i mądrego życia.

Absolwent Ośrodka to człowiek który:

1. Potrafi na miarę swoich możliwości porozumiewać się z otoczeniem w sposób werbalny lub przy użyciu alternatywnych metod komunikacji.
2. Posiada niezależność życiową w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych.
3. Jest zaradny w życiu codziennym odpowiednio do swoich możliwości psychofizycznych.
4. Uczestniczy w różnych formach życia społecznego przestrzegając ogólnie przyjętych norm życia.
5. Dbą o własne zdrowie i higienę.
6. Umie dostosować swoją wiedzę, umiejętności i kwalifikacje do zmieniającej się sytuacji życiowej.
7. Jest obywatelem, który zna historię i dziedzictwo kulturowe Polski, świadomym swoich praw i obowiązków.
8. Korzysta z nowoczesnych źródeł informacji.

9. Jasno i precyzyjnie wyraża swoje opinie, broni swoich racji, reaguje na krytykę i krzywdę innych ludzi.
10. Jest tolerancyjny, wrażliwy na krzywdę innych, z pozytywnym nastawieniem patrzy na świat, wierzy w siebie i swoje możliwości.
11. Dobrze współpracuje w grupie, radzi sobie w sytuacjach konfliktowych.
12. Potrafi myśleć twórczo, stawiać sobie cele i je realizować.
13. Doświadczenia nabyte w szkole i poza nią umie właściwie wykorzystać w życiu.
14. Wyraża siebie w sposób akceptowany społecznie.
15. Jest odpowiedzialny za własną naukę.
16. Akceptuje własne słabości, aby móc je pokonywać.

III. Priorytety Ośrodka

Priorytety działalności SOSW są ściśle powiązane z misją i wizją placówki. Celem ich jest podmiotowość, wszechstronny rozwój oraz przygotowanie młodego człowieka do samodzielnego i efektywnego życia w społeczeństwie.

Współpraca wszystkich podmiotów uczestniczących w procesie wychowania dziecka jest nieodzownym elementem sprzyjającym realizacji założeń edukacyjnych, wychowawczych i rewalidacyjnych.

Jednym z nadrzędnych celów jest wzbogacanie oraz modyfikowanie oferty edukacyjnej placówki zgodnie z potrzebami uczniów niepełnosprawnych oraz wdrażanie nowych rozwiązań wynikających z założeń reformy oświaty.

Wczesne wspomaganie rozwoju i rehabilitacja

1. Efektywne, wielospecjalistyczne stymulowanie rozwoju małego dziecka w zakresie kompensacji deficytów rozwojowych.
2. Organizacja spotkań dla terapeutów i rodziców z przedstawicielami medycznymi dotyczy doboru nowoczesnego sprzętu ortopedycznego dla dzieci.
3. Aktualizowanie standardów postępowania w rehabilitacji i wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka..
4. Stworzenie i wdrożenie programu dla przyszłych rodziców dotyczącego rozwoju prenatalnego, postnatalnego, pielęgnacji, zabaw i stymulacji prawidłowego rozwoju dziecka.

Przedszkole Specjalne nr 2

1. Wspomaganie harmonijnego rozwoju i edukacji dzieci niepełnosprawnych z uwzględnieniem ich predyspozycji percepcyjnych.
2. Zapewnianie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w przedszkolu, sukcesywne wdrażanie wiedzy dotyczącej czyhających zagrożeń i bezpiecznych zachowań.
3. Dostosowywanie treści pedagogiki specjalnej do współczesnych warunków i wymagań wychowania przedszkolnego w celu przygotowania dzieci do podjęcia nauki w szkole.

Szkoła Podstawowa Specjalna nr 1

1. Zapewnianie właściwych warunków do kształcenia i rehabilitacji uczniów z uwzględnieniem indywidualnego podejścia do każdego dziecka.
2. Poszerzanie wiedzy i umiejętności umożliwiających kontynuację nauki na wyższych szczeblach edukacyjnych.
3. Diagnozowanie zainteresowań uczniów i wypracowanie na jej podstawie oferty zajęć dodatkowych.
4. Wprowadzanie zagadnień dotyczących tradycji szkoły, poszanowania dziedzictwa kulturowego własnego regionu i kraju.

5. Wzmacnianie działań w kierunku rozpoznawania i udzielania pomocy uczniom z rodzin, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych potrzebne jest wsparcie.

Gimnazjum Specjalne nr 2

1. Włączanie w proces integracji europejskiej poprzez udział w międzynarodowych projektach i programach edukacyjnych.
2. Poszerzanie ofert edukacyjnej poprzez organizowanie dodatkowych, ciekawych zajęć pozalekcyjnych.
3. Przygotowywanie młodzieży do świadomego korzystania z praw i obowiązków ucznia oraz odpowiedzialności za podejmowane decyzje.
4. Wzmacnianie działań służących zapobieganiu niewłaściwym zachowaniom społecznym poprzez realizację programów profilaktycznych.

IV Liceum Ogólnokształcące Specjalne

1. Kształtowanie przekonania o istnieniu ścisłej zależności między wysiłkiem związanym z nauką a perspektywami życiowymi.
2. Przygotowywanie uczniów do samodzielnego planowania dalszego rozwoju.
3. Wyposażenie wychowanków w kompetencje niezbędne w dorosłym życiu.
4. Wspieranie młodego człowieka na drodze zdobywania wiedzy i umiejętności, które pozwolą sprostać wyzwaniom dorosłego życia.

Branżowa Szkoła I Stopnia Specjalna nr 1

1. Dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy i oczekiwań środowiska.
2. Stosowanie różnorodnych sposobów wspierania i motywowania uczniów w rozwijaniu kompetencji zawodowych.
3. Cykliczne organizowanie spotkań z pracodawcami mające na celu zachęcać ich do zatrudniania młodzieży niepełnosprawnej.
4. Modernizowanie zaplecza warsztatowego umożliwiającego zdobywanie umiejętności potrzebnych w wykonywaniu danego zawodu.

Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy

1. Osiągnięcie maksymalnej zaradności i niezależności na miarę indywidualnych możliwości uczniów.
2. Kształtowanie prawidłowej postawy uczniów wobec pracy w aspekcie motywacji, kompetencji i wykonania.
3. Przygotowywanie do wykonywania indywidualnie i zespołowo różnych prac mających na celu zaspokajanie potrzeb własnych i otoczenia.
4. Doskonalenie umiejętności związanych z poszukiwaniem pracy, w tym korzystania z różnych źródeł informacji.

Grupy rewalidacyjno - wychowawcze

1. Systematyczne poszerzanie metod z zakresu sensoplastyki, dogoterapii, felinoterapii i integracji sensorycznej.
2. Socjalizacja uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną ze środowiskiem szkolnym i lokalnym.
3. Poszerzanie bazy pracowni dla uczniów z głębszą niepełnosprawnością.

Internat

1. Tworzenie sprzyjających warunków do zacieśniania więzi grupowych i kształtowanie pozytywnych relacji z innymi osobami w oparciu o zasady tolerancji, akceptacji, wzajemnej pomocy.
2. Współdziałanie z domem rodzinnym i szkołą.
3. Wyrabianie nawyków prozdrowotnych oraz higieniczno – kulturalnych związanych z czystością, higieną wzroku, słuchu oraz układu nerwowego.
4. Przynajmniej do racjonalnego spędzania wolnego czasu.
5. Przygotowanie do życia społecznego i kulturalnego w integracji ze środowiskiem.

IV. Główne zadania Ośrodka

1. Zarządzanie i organizacja pracy

Dla efektywnego funkcjonowania placówki ważne jest zapewnienie sprawnego zarządzania i obiegu informacji poprzez:

- wspieranie nauczycieli tworzących autorskie programy nauczania, projekty edukacyjne, innowacje pedagogiczne i publikacje,
- powoływanie określonych zespołów w celu aktualizacji wewnętrznej dokumentacji szkolnej: statutu, regulaminów, procedur,
- coroczne przeprowadzanie ewaluacji pracy placówki w wyznaczonych obszarach,
- zachęcanie nauczycieli do osobistego rozwoju, podnoszenia kompetencji zawodowych i kwalifikacji,
- współpracę grona pedagogicznego w zakresie tworzenia ważnych dokumentów oraz wymiany doświadczeń, dzielenia się wiedzą, wspólnego wyznaczania celów,
- planowanie działań naprawczych dotyczących określonych problemów,
- wzmacnianie autorytetu nauczyciela w środowisku szkolnym i lokalnym,
- budowanie właściwej atmosfery w pracy.

2. Podnoszenie jakości kształcenia

Najważniejszym celem szkoły będzie położenie nacisku na kształcenie kompetencji kluczowych, niezbędnych do funkcjonowania we współczesnym świecie. Jednym z założeń będzie łączenie wiedzy z praktyką na rzecz kształtowania umiejętności korzystania z nowoczesnych technologii oraz różnorodnych źródeł informacji. Dużą uwagę zwróci się na przeprowadzanie doświadczeń, stosowanie metod aktywizujących oraz przygotowywanie i realizowanie projektów edukacyjnych.

Naukowy klimat szkoły będzie sprzyjał wprowadzaniu innowacji pedagogicznych i tworzeniu programów autorskich.

Zadania do realizacji:

- 1) Wprowadzenie nowej podstawy programowej i jej realizacji przez nauczycieli w sposób atrakcyjny, z wykorzystaniem nowych technologii - tablic interaktywnych, laptopów dysponujących odpowiednim oprogramowaniem, tabletów (stworzenie tabletowych klas).

- 2) Staranny wybór programów nauczania (w tym programów autorskich) oraz podręczników, pomocy edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dostosowanych do indywidualnych potrzeb uczniów z różnymi niepełnosprawnościami.
- 3) Stosowanie nowatorskich rozwiązań metodycznych – prowadzonych poprzez zabawy badawcze i doświadczenia, czyli zajęcia i lekcje z zastosowaniem metody projektu. Duża uwaga zostanie zwrócona na przeprowadzanie doświadczeń, stosowanie metod aktywizujących, z uwzględnieniem zasad neurodydaktyki. Uczniowie powinni mieć możliwość samodzielnego zdobywania wiadomości i sprawdzania umiejętności w konkretnych sytuacjach życiowych, a nie przyswajania wiedzy teoretycznej.
- 4) Realizację projektów edukacyjnych:
 - **Mistrzowie kodowania** - projekt edukacyjny dla uczniów klas I-III, który sprawi, że język programistyczny stanie się narzędziem pozwalającym im rozwijać myślenie kreatywne, analityczne i logiczne, nadążać za postępem techniki i z owoców tego postępu świadomie korzystać. Będą mogli tworzyć projekty, gry, quizy, animacje w środowisku „Scratch” wykształcając nawyki myślowe ułatwiających funkcjonowanie we współczesnym świecie.
 - **Edukacja przez szachy w szkole** – ogólnopolski projekt dla edukacji wczesnoszkolnej rozwijający zdolności analitycznego myślenia, poprawy koncentracji, rozwijania zmysłu twórczego oraz intuicji i pamięci.
 - **Ogólnopolski Program Edukacyjny „Moje miasto bez elektrośmieci”**, którego celem jest kształtowanie właściwych postaw ekologicznych poprzez sygnalizowanie uczniom zagrożeń, jakie dla środowiska stanowią elektrośmieci oraz motywowanie ich do podejmowania działań na rzecz ochrony środowiska.
 - **„Niewidomi w odbiorze dóbr dziedzictwa narodowego i kultury”** – projekt edukacyjny realizowany w gimnazjum. Zadanie ma na celu umożliwienie odbioru sztuki wizualnej (film, obraz, rzeźba, architektura) zawartej w podstawie programowej uczniom z dysfunkcją wzroku. Nauczenie ich, że odpowiednie dostosowanie sztuki daje im możliwość obcowania z nią, przeżywania jej, odbierania wrażeń estetycznych.
- 5) Realizację innowacji pedagogicznych, które są istotnym wzbogacaniem uzupełnianiem i podnoszeniem skuteczności pracy dydaktycznej:
 - W fazie realizacji jest wprowadzanie innowacji pedagogicznych i autorskich programów nauczania w I etapie edukacyjnym (np. Lego Education, programowanie, robotyka).
 - Przedszkolak Europejczykiem – kodowanie i programowanie. To proste jak klocki.
 - Jedną z takich form będzie w pracy z dziećmi mającymi zespół Aspergera wprowadzenie grywalizacji, która pozwoli im wejść w interakcję z innymi ludźmi oraz pełne korzystanie z życia społecznego i przestrzeni publicznej poprzez budowę więzi koleżeńskich i uczestnictwo w międzyszkolnej integracji oraz rywalizacji.
 - Wprowadzenie nauczania w liceum treści z dziedzin takich, jak: robotyka, mechanika, elektronika, programowanie. Elementem innowacji jest zastosowanie nowoczesnych narzędzi LEGO MINDSTORMS NXT. Program wpisuje się w założenia pod-

stawy programowej, zwracającej szczególną uwagę na odejście od wiedzy encyklopedycznej i położenie nacisku na kształtowanie umiejętności myślenia naukowego.

6) Rozwój współpracy międzynarodowej w programach, które umożliwią uczniom poczucie przynależności do europejskiej społeczności edukacyjnej, będą motywowały do nauki, rozwijały kompetencje w komunikacji:

- Dorastam z kodami - **Projekt Erasmus +**, celem projektu jest nauka języka kodowania gier i oprogramowania edukacyjnego, zwiększenie umiejętności informatycznych (partnerzy Turcja, Włochy, Rumunia, Litwa, Grecja).
- **„Pomóżcie nam pomóc im”** -Projekt Erasmus + Mobilność Szkolnej Kadry Edukacyjnej .Arteterapia kluczem komunikacji niepełnosprawnych. (partnerzy: Finlandia, Turcja, Czechy, Grecja, Wielka Brytania, Hiszpania). Celem projektu jest poznanie sposobu organizacji kształcenia osób niepełnosprawnych w krajach Unii Europejskiej.
- **„Taniec - międzynarodowy język wystukiwany nogami”** – projekt wymiany polsko – rosyjskiej w ramach środków finansowych Centrum Dialogu Polsko – Rosyjskiego – realizowany w liceum, w ramach którego 10 uczniów we wrześniu 2017 roku pojedzie do Sankt Petersburga.
- Realizacja **polsko - czeskiej współpracy artystycznej** w Brnie w maju 2018 –udział w Międzynarodowym Festiwal Osób Niewidomych i Niedowidzących

7) Wzmocnienie edukacji w zakresie kształcenia językowego.

Nauczanie języków obcych w Ośrodku odbywa się z wykorzystaniem dobrych, nowoczesnych programów i metod nauczania, przy nowoczesnej bazie dydaktycznej oraz wykwalifikowanej kadrze. Planowane jest nauczanie języka rosyjskiego jako dodatkowego w ramach godzin zajęć pozalekcyjnych, co związane jest ze współpracą polsko - rosyjską.

8) **Program e Twinning** - współdziałanie i wymiana informacji za pomocą mediów elektronicznych m.in. z Hiszpanami, Armenią, Portugalią, Włochami. W naszym Ośrodku mamy ok. 10 nauczycieli pracujących z uczniami w programie eTwinning. Projekt umożliwia uczniom poczucie przynależności do europejskiej społeczności edukacyjnej, motywuje do nauki, rozwija kompetencje w komunikacji.

9) Doskonalenie i ewaluowanie wewnątrzszkolnego systemu oceniania pod kątem wspierania i motywowania ucznia do nauki poprzez wprowadzanie elementów oceniania kształtującego, które bardziej niż to tradycyjne, pozwala uczniom na zrozumienie popełnianych błędów i ich przyczyn, budzi w nich poczucie odpowiedzialności za własną wiedzę i sposób jej przyswajania, a co za tym idzie – szybsze osiągnięcie satysfakcjonujących wyników.

10) **Wdrażanie i rozwój AAC Alternatywnej i wspomagającej komunikacji**, która daje naszym podopiecznym możliwość porozumiewania się z otoczeniem. Wprowadzenie autorskiego programu, wyposażenie gabinetu terapeutycznego – komunikatory elektroniczne z nagrywaniem głosu, doskonalenie kadry w zakresie – Makaton, PECS.

11) W procesie zmian, jakie dyktuje reforma edukacji, będą sukcesywnie wdrażane nowe kierunki kształcenia w zakresie szkolnictwa branżowego. Podstawą dokonywanych wyborów będą zapotrzebowania rynku i możliwości uczniów niepełnosprawnych mogących się realizować w zawodach takich jak: sprzedawca, monter instalacji sanitarnych, stolarz, pracownik prac użytecznych w ogrodnictwie.

- 12) Zwiększenie atrakcyjności oferty edukacyjnej szkoły branżowej poprzez umożliwienie zdobycia dodatkowych kwalifikacji zawodowych dzięki realizacji **projektów** przy wsparciu unijnym dla absolwentów i uczniów klas najstarszych (**„Kreatorzy kariery”, „Praca i pasja”**).
- 13) Rozwijanie zainteresowań uczniów, zdobycie aktualnej wiedzy i umiejętności praktycznych z zakresu ratownictwa medycznego, przygotowanie ich do udzielania pierwszej pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia życia i zdrowia do czasu przekazania ich kwalifikowanemu personelowi zakładów opieki zdrowotnej. Młodzież uczęszczająca na zajęcia z ratownictwa medycznego będzie uczyła się w dodatkowym zakresie biologii i chemii.
- 14) Organizacja na terenie internatu ***Mieszkań treningowych*** dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym. Uczniowie będą nabywali umiejętności związane z samoobsługą, uspołecznieniem w warunkach i sytuacjach naturalnych, w atmosferze bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. Ważnym działaniem będzie opracowanie **programu autorskiego „W labiryncie codzienności”** w ramach Środowiskowego Domu Pomocy dla chętnych 20 uczniów, pragnących kontynuować edukację w ramach przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, a jednocześnie będących absolwentami Szkoły Przysposabiającej do Pracy we współpracy z Wydziałem Zdrowia i Polityki Społecznej.
- 15) W Szkole Przysposabiającej do Pracy wzbogacona zostanie oferta edukacyjna poprzez wprowadzenie nowych zajęć dydaktycznych i terapeutycznych – zajęcia z ogrodnictwa i krawiectwa. Wzmacnianie działań mających na celu współpracę z pracodawcami oraz ze środowiskiem rzemieślniczym w celu rozwoju zawodowego uczniów, np.: organizacja **Szkolnego Forum Przedsiębiorczości**, ogólnopolskiej i międzynarodowej konferencji mającej na celu zainteresować władze miasta i przedsiębiorców tworzeniem Zakładów Aktywności Zawodowej.
- 16) Systematyczne będzie poszerzany zakres stosowanych metod w pracy z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim. Nauczyciele zdobywający nowe kwalifikacje organizować będą szkolenia dla innych np. z zakresu sensoplastyki. W tym celu przygotowana zostanie pracownia gospodarstwa domowego do zajęć dla wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim.
- 17) Podnoszenie skuteczności pracy dydaktycznej poprzez **wprowadzanie innowacji i eksperymentów pedagogicznych**, np.: rywalizacji dla uczniów z zespołem Aspergera, „Lego Education” dla uczniów I etapu edukacyjnego.
- 18) Współpraca z Centralną Komisją Egzaminacyjną w celu zapewnienia dostosowania testów egzaminacyjnych do potrzeb i możliwości uczniów niepełnosprawnych.
- 19) Współdziałanie z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w celu organizacji Ośrodka Egzaminacyjnego dla zawodów, w których kształcą się uczniowie ośrodka.
- 20) Rozwijanie kompetencji czytelnictwa. Ośrodek bierze udział w **Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa**. W związku z tym realizowane będą projekty: „Książka moim przyjacielem”, „Alternatywne czytelnictwo”, „Raz dwa trzy, czytaj mi”, „W czasie i przestrzeni”, „Cała Polska czyta dzieciom”. Organizowane będą różnorodnych konkursów czytelniczych.
- 21) Rozszerzenie funkcji biblioteki szkolnej – jako centrum wydawniczego szkoły oraz centrum indywidualnego rozwoju uczniów uzdolnionych artystycznie.
- 22) Przygotowanie wychowanków do udziału w konkursach, turniejach, olimpiadach, kontynuacja i doskonalenie działań.

3. Działalność opiekuńczo – wychowawcza

System wychowawczy i profilaktyczny ośrodka będzie oparty na programie wychowawczo – profilaktycznym opracowanym przez podmioty poszczególnych szkół. Będzie zawierał obowiązki wszystkich osób odpowiedzialnych za wychowanie ucznia, kryteria zachowania w szkole i internacie z uwzględnieniem potrzeb wychowanków, uniwersalnych wartości wychowawczych, patriotycznych i obywatelskich. Naszym nadrzędnym celem jest dbałość o stworzenie niepowtarzalnej atmosfery sprzyjającej poczuciu bezpieczeństwa, eliminowaniu wszelkich form przemocy i agresji.

Zadania do realizacji:

1. Kontynuowanie udziału w **programach opiekuńczych, wychowawczych i profilaktycznych**, np.: „Szkoła bez przemocy”, „Stop przemocy, wandalizmowi i używkom”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Program profilaktyki uzależnień od nikotyny, alkoholu i uzależnień”, „Cyberprzemoc – dziecko w sieci”, „Pierwsza pomoc”, „Falochron”, „Szlanka mleka”, „Owoce i warzywa w szkole”.
2. Aktywny udział uczniów w przedsięwzięciach szkolnych o charakterze rocznicowym, patriotycznym, troska o edukację regionalną oraz dbałość o dziedzictwo kulturowe „małej ojczyzny”.
3. Wszczęcie procedur związanych z nadaniem imion szkołom ośrodka i przedszkolu.
4. Nauka nowego hymnu ośrodka „Bądź człowiekiem dla ludzi” – słowa- Ł. Baruch, muzyka – K. Żelichowska, aranżacja- G. Dowgiełło (Fundacja *Wygrajmy razem*).
5. Utrwalanie wśród nauczycieli, uczniów i pracowników niepedagogicznych szkolnych procedur reagowania w sytuacjach kryzysowych, z uwzględnieniem zapobiegania przejawom przemocy w sieci, wykształcenie prawidłowych zachowań oraz uwrażliwienie na konieczność pomocy innym w sytuacjach problemowych. Zostanie opracowana procedura reagowania na wystąpienie cyberprzemocy, która wesprze nauczycieli w działaniach wychowawczo – profilaktycznych angażując uczniów i rodziców w poszukiwaniu i zapobieganiu przejawom przemocy w sieci.
6. **Zapobieganie uzależnieniom:** niktynizm, picie alkoholu, zażywanie narkotyków, niekontrolowane (nałogowe) korzystanie z gier komputerowych, Internetu, telefonu komórkowego w oparciu o programy profilaktyczne i psychoedukacyjne;
7. Podnoszenie poziomu kompetencji społecznych i obywatelskich uczniów poprzez naukę negocjacji, stosowania mediacji jako nieinwazyjnego sposobu rozwiązywania konfliktów – założenie **koła mediatorów rówieśniczych**.
8. Wzmocnienie działań antidyskryminacyjnych poprzez edukację równościową opartą na zasadach wzajemnej tolerancji i poszanowania praw człowieka i obywatela.
9. Diagnozowanie oraz zapobieganie zachowaniom suicydalnym wśród młodzieży.
10. Rozwijanie samorządności uczniów poprzez powołanie **Rzecznika Praw Ucznia**.
11. Angażowanie uczniów do aktywnego spędzania czasu poprzez uczestnictwo w **zajęciach pozalekcyjnych i specjalistycznych**, np.: dziennikarskich, wokalnie – tanecznych, teatralnych, sportowych, plastycznych, kulinarnych, turystyczno – krajoznawczych, fotograficznych, florystycznych, krawieckich
12. Motywowanie uczniów do udziału w **akcjach profilaktycznych i charytatywnych**, np. „Dąbrowa Górnicza mówi NIE uzależnieniom”, „Uzależnienie, HIV, AIDS to także twój problem”, dni profilaktyki (dzień bez papierosa, dni trzeźwości, AIDS, tydzień bez monitora).
13. Kontynuacja działania **wolontariatu uczniowskiego** i udział w akcjach charytatywnych poprzez niesienie pomocy innym; czerpanie zadowolenia

i satysfakcji z bezinteresownej działalności na rzecz innych; rozwijanie empatii i tolerancji (Caritas, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Świąteczna Paczka, pomoc schroniskom dla zwierząt).

14. Organizowanie spotkań z przedstawicielami służb specjalnych, np.: policji (bezpieczna droga do szkoły, odpowiedzialność prawna dzieci i młodzieży, zachowanie w sytuacjach kryzysowych), służby zdrowia (pierwsza pomoc, profilaktyka zdrowotna), straży pożarnej (zachowanie w czasie pożaru), ratownictwa wodnego (zachowanie na basenie, na łódce, żaglówce).
15. Organizowanie szkoleń dla nauczycieli i zajęć dla uczniów prowadzonych przez specjalistów z zakresu profilaktyki oraz prawa w zakresie odpowiedzialności prawnej opiekunów, wychowawców, dzieci i młodzieży jak również praw ucznia w szkole.
16. Objęcie systemem stypendialnym oraz pomocą rzeczową uczniów ubiegających się o pomoc materialną oraz osiagających wybitne wyniki kształcenia i sukcesy sportowe.

4. Działalność rewalidacyjna i rehabilitacja

Integralną częścią prowadzonych na terenie ośrodka działań jest rehabilitacja i rewalidacja. Odpowiednio wcześniej wdrożona prowadzi nie tylko do poprawy stanu zdrowia i osiągnięcia właściwych efektów funkcjonalnych, ale także obniża koszty leczenia, zmniejsza stopień niepełnosprawności oraz poprawia jakość życia.

Zgodnie z planowanymi zadaniami ośrodka, działania rewalidacyjne zwiększające szanse życiowe wychowanków będą traktowane priorytetowo i będą dostępne dla wszystkich podopiecznych.

Zadania do realizacji:

- 1) Ukierunkowanie procesu rewalidacji (wzmacnianie, usprawnianie, kompensacja) każdego wychowanka/ucznia zgodnie z jego potrzebami i możliwościami – kontynuacja i doskonalenie działań (stosowanie w rehabilitacji NDT Bobath, Vojty, SI, PNF oraz rozwój fizykoterapii)
- 2) Stosowanie najbardziej zaawansowanych technologii do diagnostyki deficytów intelektualnych i fizycznych pozwalających na dobranie najlepszych metod oraz form oddziaływania wobec każdej niepełnosprawności.
- 3) Przeprowadzenie badań przesiewowych pod kątem płaskostopia i innych wad postawy za pomocą zakupionego podoaskopu komputerowego do diagnostyki stóp (wrzesień 2017).
- 4) Efektywniejsze zastosowanie dostępnych w Ośrodku metod i form pracy rewalidacyjnej z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu i pracowni (doskonalenie nauczycieli).
- 5) Wdrożenie nowych metod pracy rehabilitacyjnej- rozwój w kierunku terapii czaszko-krzyżowej, masażu tkanek miękkich z użyciem przyborów Thera Band.
- 6) Nowością będzie zastosowanie superwizji w pracy rewalidacyjnej.
- 7) Organizacja spotkań dla terapeutów i rodziców z przedstawicielami medycznymi, dotyczących doboru nowoczesnego sprzętu ortopedycznego dla dzieci.
- 8) Stworzenie i wdrożenie programów dla przyszłych rodziców dotyczących rozwoju prenatalnego, postnatalnego, pielęgnacji, zabaw i stymulacji prawidłowego rozwoju dziecka.

- 9) Prowadzenie warsztatów instruktażowych dla nauczycieli i opiekunów przedszkola na temat prawidłowego pozycjonowania dzieci podczas czynności dnia codziennego, terapii ręki.
- 10) Współpraca między specjalistami i interdyscyplinarne podejście w celu optymalizacji działań terapeutycznych.
- 11) Współpraca między Ośrodkiem a innymi placówkami zajmującymi się rehabilitacją dzieci – w celu wymiany doświadczeń.
- 12) Prowadzenie zajęć metodą chromoterapii polegającą na eksponowaniu zmysłu wzroku danej osoby na odpowiednie barwy.
- 13) Wprowadzenie felinoterapii jako jednej z form animaloterapii – kontakt niepełnosprawnych fizycznie i psychicznie dzieci z kotem. Ułatwia komunikację, rozwija zdolność okazywania uczuć i emocji, zmniejsza poczucie samotności.
- 14) Przy współpracy szkoły branżowej o kierunku ogrodniczym prowadzenie zajęć hortiterapii - metody terapii wykorzystującej rośliny i ogrody w pracy z osobami z autyzmem, depresją, zaburzeniami psychicznymi i innymi niepełnosprawnościami.
- 15) Kontynuacja zajęć dogoterapii i hipoterapii, przygotowanie własnych stanowisk do hipoterapii.
- 16) Stworzenie parku sensorycznego (mini park orientacji przestrzennej).

5. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna

Celem pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielanej wychowankom jest wspomaganie rozwoju psychicznego i efektywności uczenia się poprzez korygowanie odchyień od normy, eliminowanie braków oraz zaburzeń rozwojowych i emocjonalnych. W pracę placówki na stałe wpisały się zintegrowane działania nauczycieli, wychowawców i specjalistów mające na celu organizację pomocy w trudnych sytuacjach życiowych oraz w rozwiązywaniu problemów.

Wszystkie podejmowane przez terapeutów w placówce działania rewalidacyjne mają na celu pomoc dziecku w samodzielnym odkrywaniu, poznawaniu świata oraz korzystaniu z możliwości, jakie stwarza mu otoczenie. Dają podstawę do właściwego rozwoju i życia zarówno w środowisku szkolnym, rodzinnym społecznym. Przed uczniami stawiane są różnorodne zadania dostosowane do ich indywidualnych możliwości i potrzeb oraz zaplanowane i stopniowane w taki sposób, aby móc je sukcesywnie poszerzać i udoskonalać.

Zadania do realizacji:

1. Opracowanie dla każdego ucznia **Indywidualnego Programu Edukacyjno – Terapeutycznego**, w tym Karty Rozwoju Psychoruchowego oraz Wielospecjalistycznej Diagnozy Funkcjonowania Ucznia z wykorzystaniem programu GRS Vermilab (szkolenie nauczycieli w tym zakresie) oraz badań audiolaterometrycznych.
2. Wprowadzenie zajęć rozwijających umiejętności uczenia się (kształtowanie umiejętności czytania ze zrozumieniem oraz technik zapamiętywania). Zakup sprzętu GRS EEG BF – prowadzenie zajęć w ramach rewalidacji i PPP.
3. Wzmocnienie działań mających na celu dokonywanie rzetelnych diagnoz pozwalających w pełni rozpoznać potrzeby emocjonalne i poznawczo – rozwojowe dzieci.
4. Organizowanie zajęć dla uczniów z odchyleniami rozwojowymi oraz specyficznymi trudnościami w uczeniu się, np.: korekcyjno – kompensacyjnych, wyrównawczych z poszczególnych przedmiotów.

5. Kontynuacja współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, sądami rodzinnymi, kuratorami sądowymi, organizacjami pozarządowymi
6. **Wprowadzenie zajęć rewalidacyjnych** podnoszących kompetencje emocjonalno - społeczne i komunikacyjne wychowanków, np.: „Program treningu kompetencji społecznych”, „Rozwijanie kompetencji społecznych u dzieci ze spektrum autyzmu i Zespołem Aspergera”, „ABC emocji...”
7. Stosowanie zaawansowanych technologii do diagnostyki deficytów intelektualnych i fizycznych pozwalających na dobranie najlepszych metod oraz form oddziaływania wobec każdej niepełnosprawności.
8. **Wdrażanie nowatorskich metod pracy:** Terapia Neuro Taktylna, terapia bilateralna.
9. Wprowadzanie zajęć dla uczniów szczególnie uzdolnionych, opartych na wykorzystywaniu aktywnych metod pracy.
10. Stworzenie „Sensorycznego labiryntu muzycznego”
11. **Zajęcia rozwijające zainteresowania.** Wzmacnianie nadanego ośrodkowi tytułu *Szkoły odkrywców talentów*. Rozwój nowych aktywności dzieci dających im satysfakcję i przynoszących sukcesy - Koło taneczne, Koło karate, Integracyjny klub łączności, Klub „Biała wieża”, Kółko krawieckie, florystyczne, Koło dziennikarskie – wydawanie gazetki szkolnej *GimPress* w gimnazjum i *Wywiad - ówka* w szkole podstawowej, Koło teatralne SOSWART.
12. Wyrównywanie szans młodzieży niepełnosprawnej na rynku pracy poprzez powołanie Szkolnego Ośrodka Kariery, w ramach którego prowadzone będą:
 - poradnictwo indywidualne skierowane do młodzieży uczącej się w SOSW, absolwentów i rodziców,
 - diagnozowanie preferencji zawodowych ze standaryzowanymi testami,
 - poradnictwo grupowe w postaci warsztatów, szkoleń oraz spotkań z pracownikami uczelni, pracodawcami, pracownikami instytucji wspierających osoby niepełnosprawne w rozpoczęciu życia zawodowego,
 - współpraca z instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi wspierającymi osoby niepełnosprawne na rynku pracy, np.: fundacjami, stowarzyszeniami,
 - Współpraca z Warsztatami Terapii Zajęciowej.
13. Stosowanie procedury Niebieskiej Karty.
14. Rozszerzanie opieki medycznej nad uczniami, np.: współpraca z okulistą, psychiatrą, neurologiem.
15. Rozwijanie działań związanych z wychowaniem prorodzinnym.

6. Współpraca z rodzicami

Spółeczność szkolną tworzą także rodzice, którzy winni mieć realny wpływ na życie szkoły, w oparciu o respektowanie i przestrzeganie prawa oświatowego oraz zasady partnerstwa i wzajemnego szacunku. Najważniejszym celem współpracy będzie włączenie i zaangażowanie rodziców w proces terapii, ponieważ to właśnie oni najlepiej znają dziecko, jego potrzeby oraz mocne i słabe strony.

Samorządną reprezentację rodziców w placówce stanowić będzie Rada Rodziców wybierana corocznie na wrześnieowych zebraniach.

Zadania do realizacji:

1. Wspomaganie rodziców w wychowaniu i rehabilitacji dzieci i młodzieży poprzez organizację klubów dyskusyjnych, profesjonalnych warsztatów oraz prelekcji dotyczących aktualnych tematów, np.: radzenia sobie z agresją, profilaktyki uzależnień.
2. Wspieranie rodziców w działaniach mających na celu wyrównywanie braków edukacyjnych oraz rozwijanie uzdolnień uczniów poprzez systematyczne zapoznawanie z wynikami, organizowanie zebrań klasowych i konsultacji.
3. Wspieranie rodziców dzieci niepełnosprawnych poprzez kształtowanie prawidłowej postawy rodzicielskiej wobec własnego dziecka, informowanie na bieżąco o pracy ucznia na zajęciach, udzielanie codziennego instruktażu dotyczącego odrabiania pracy domowej, udzielania porad związanych z koniecznością skorzystania z dodatkowej pomocy innych specjalistów.
4. Udział we wspólnych zajęciach rozwijających funkcje i umiejętności niezbędne do osiągnięcia gotowości szkolnej. Jednocześnie rodzice uczestnicząc w projekcie, będą się uczyli wspierać rozwój dzieci poprzez zabawę i wzmocnią swoje kompetencje wychowawcze.
5. Organizowanie grup wsparcia dla rodziców, np.:
 - grupa wsparcia *Słoneczko* – dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością ruchową, afazją oraz innymi zaburzeniami mowy,
 - Grupa wsparcia *Tęcza* – dla rodziców dzieci ze spektrum autyzmu,
 - grupa wsparcia *Pomocna dłoń* – dla rodziców dzieci i młodzieży z głęboką niepełnosprawnością intelektualną,
 - grupa wsparcia *Razem różnie* dla rodziców dzieci niewidomych i słabo widzących,
 - grupa wsparcia dla rodziców dzieci niewidomych i słabowidzących,
6. Prowadzenie punktów konsultacyjnych:
 - punkt konsultacyjny z zakresu alternatywnych metod komunikacji,
 - punkt konsultacyjny – rehabilitacja.
7. Aranżowanie spotkań z terapeutami, przedstawicielami medycznymi, członkami stowarzyszeń dotyczących nowoczesnego oprzyrządowania dziecka w zależności od jego dysfunkcji.
8. Organizowanie ogólnopolskiego tygodnia bezpłatnych konsultacji SI.
9. Założenie dla rodziców uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym Klubu Aktywnego Rodzica.
10. Zaangażowanie rodziców w aktywne uczestnictwo w życiu ośrodka, np.: Święto Rodziny, Dni Otwarte, Powitanie Lata, imprezy charytatywne.

7. Funkcjonowanie w środowisku lokalnym i środowisku osób niepełnosprawnych, współpraca z organizacjami, instytucjami i promocja ośrodka

Ośrodek nie tylko jest miejscem nauki i rewalidacji dzieci i młodzieży, ale pełni również funkcję organizatora licznych akcji i imprez o charakterze profilaktycznym - wychowawczym, opiekuńczym, sportowym i kulturalnym. Niejednokrotnie podejmowana jest współpraca ze środowiskiem lokalnym, pozyskuje się przyjaciół i sojuszników, którzy systematycznie i w różnorodny sposób wspierają szkołę.

Zadania do realizacji:

- 1) Opracowanie nowej strony internetowej tak, żeby mogła w sposób nowoczesny i atrakcyjny przedstawiać nasze bieżące działania, problemy i dokonania, być najszybszym sposobem kontaktu rodzice – szkoła, szkoła – środowisko lokalne, a zarazem być naszą wizytówką i służyć promocji.
- 2) Organizacja konferencji międzynarodowych:
 - *Ku dorosłości - Seksualność osób z niepełnosprawnością intelektualną.*
 - *Dni mózgu – Przykłady dobrych praktyk w rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych.*
 - *Terapia dziecka z mózgowym porażeniem dziecięcym.*
- 3) Zorganizowanie warsztatów dotyczących nowoczesnych metod edukacji i terapii dla rodziców, nauczycieli z terenu miasta Dąbrowy Górniczej
- 4) Organizacja ogólnopolskiego tygodnia bezpłatnych konsultacji SI.
- 5) Dobrą praktyką, którą może pochwalić się szkoła zawodowa jest organizowane od trzech lat Szkolne Forum Przedsiębiorczości, łączące organizowanie spotkań z pracodawcami, środowiskiem rzemieślniczym oraz organizacjami pracującymi na rzecz osób niepełnosprawnych. Efektem spotkań będzie konferencja o zasięgu ogólnokrajowym i międzynarodowym, pozwalająca zainteresować władze miasta i przedsiębiorców tworzeniem Zakładów Aktywności Zawodowej, w których znajdowałyby zatrudnienie młode niepełnosprawne osoby, a wśród nich nasi absolwenci.
- 6) Obchody ważnych dla środowiska niepełnosprawnych uroczystości : Święto Białej Laski, Dni mózgu, Światowy Dzień Świadomości Autyzmu, Dzień tolerancji.
- 7) Organizacja szkolnych imprez z udziałem społeczności lokalnej – Wigilia, Święto rodziny, Śniadanko wielkanocne, Dni otwarte.
- 8) Ważnym zadaniem jest też wspieranie rozwoju i ścisła współpraca ze Stowarzyszeniem Razem do celu przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Dąbrowie Górniczej założonym przez rodziców i nauczycieli w 2005 roku, która jako organizacja pożytku publicznego wspiera ośrodek w zakupie pomocy dydaktycznych, organizowaniu wyjazdów uczniów, realizacji programów edukacyjno-wychowawczych.
- 9) Utrzymywanie współpracy z mediami, w tym z czasopismami środowiska osób z niepełnosprawnościami (Nasze sprawy, Pochodnia, Świąteczko, Nasze Dzieci, miesięcznik Cross, Tygodnik Niedziela).
- 10) Współpraca z Polskim Związkiem Niewidomych i jego oddziałami terenowymi, PFRON.
- 11) Rozwijanie współpracy z uczelniami wyższymi celem realizacji wspólnych projektów naukowych oraz realizacji praktyk studenckich (APS Warszawa, WSB Dąbrowa Górnicza, Politechnika Śląska, GWSP w Mysłowicach, AWF Katowice, Uniwersytet Śląski).
- 12) Kształtowanie pozytywnego wizerunku placówki w środowisku lokalnym poprzez współpracę z PKZ, MOPT, Biblioteką Miejską, Biblioteką Śląską, Muzeum Śląskim, poradniami psychologiczno – pedagogicznymi oraz innymi organizacjami i instytucjami.
- 13) Pozyskiwanie patronatu władz miejskich, kuratorskich nad imprezami organizowanymi przez placówkę.
- 14) Udział w corocznych obchodach Dni Dąbrowy Górniczej w koncercie „Dotyk Dźwięku”.
- 15) Przygotowywanie na bieżąco materiałów promocyjnych (foldery, plakaty, ulotki),

- 16) Rozpowszechnianie materiałów promujących szkołę w szpitalach i poradniach okulistycznych, ośrodkach pomocy społecznej, organizacjach pozarządowych, szkołach i przedszkolach.
- 17) Ośrodek będzie organizatorem cyklicznych konkursów z różnorodnych dziedzin: Ogólnopolski Integracyjny Konkurs Recytatorski, Wojewódzki Integracyjny Triathlon Matematyczny, Wojewódzki konkurs wiedzy o Janie Pawle II, Wojewódzki konkurs Wiedzy Biblijnej, Ogólnopolski konkurs logopedyczny, Olimpiada kocykowa, Puchar Polski w Tenisie dźwiękowym. Miejski Konkurs Literacko – Plastyczny - List do Świętego Mikołaja, Miejski konkurs „Wyprawa po zdrowie”, Międzynarodowy Turniej Goalballa, Puchar Polski w Tenisie dźwiękowym, Wojewódzki Turniej Piłki nożnej, Piłki plażowej, Olimpiada przedszkolaków i wiele innych. Uczestnictwo w konkursach, turniejach i olimpiadach szkolnych i pozaszkolnych motywuje uczniów do ciągłej pracy oraz pokonywania trudności i problemów.
- 18) Udział uczniów w turniejach międzynarodowych: Turniej Goolaball, Festiwal twórczości artystycznej w Brnie.
- 19) Pozyskiwanie sojuszników – stowarzyszenia - Cross, Start , fundacje - Wygrajmy razem, Szansa, zakłady pracy – Wodociągi, Arcelor Mittal, Stalprofil, Koksownia, Damel, osoby prywatne.
- 20) Współpraca z organizacjami pozarządowymi Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, Towarzystwem Urbanistów Polskich, Fundacją Szansa dla Niewidomych.

8. Rozwijanie bazy lokalowej, wyposażenie w pomoce dydaktyczne i rehabilitacyjne

Zapewnienie w ośrodku bogatej i profesjonalnej bazy dydaktycznej i rehabilitacyjnej ma na celu stworzenie dzieciom i młodzieży optymalnych warunków do zabawy, zdobywania wiedzy, umiejętności, doświadczeń. Ponadto szkoła powinna być miejscem bezpiecznym i przygotowującym do dorosłego życia.

Zadania do realizacji:

1. Wzbogacanie sal dydaktycznych, rehabilitacyjnych i pracowni w nowoczesne pomoce dydaktyczne, tablice interaktywne, komputery oraz sprzęt RTV.
2. Utworzenie warsztatu ćwiczeniowego dla monterów zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie poprzez przystąpienie do projektów unijnych.
3. Pozyskiwanie nowoczesnego, specjalistycznego sprzętu do rehabilitacji i terapii i diagnostyki
 - NF-Walker, w celu umożliwienia aktywnej pionizacji i stymulacji chodu dzieciom z ciężkimi uszkodzeniami neurologicznymi.
 - przyrządy diagnostyczne: plantoskop, plurimetr, skoliometr.
 - aparat do ultradźwięków, worek sako, systematyczny zakup plastrów kinesiota-ping.
4. Utworzenie pracowni kreatywności oraz „Ogrodu zmysłów”.
5. Zagospodarowanie bazy innowacyjnych pomocy dydaktycznych, np.: obserwatorium, ścianka wspinaczkowa.
6. Stworzenie „Sensorycznego labiryntu muzycznego” oraz zastosowanie różnych form arte-terapii pozwoli na wyzwolenie u dzieci szczególnie młodszych energii, inwencji twórczych, pokonywania nieśmiałości, wzbudzania zainteresowania sztuką, rozwijania zainteresowań czytelniczych.
7. Usprawnianie przepływu informacji poprzez założenie szkolnego radiowęzła.

8. Wzmocnienie bezpieczeństwa poprzez podjęcie działań mających na celu przebudowę parkingu szkolnego umożliwiające ruch okrężny oraz zainstalowanie sygnalizacji dźwiękowej na przejściu dla pieszych w sąsiedztwie ośrodka.
9. Modernizacja stołówki szkolnej.